

fiind *Concertul nr. 1 în do minor BWV 1060*, în varianta sa pentru două piane și orchestră (inițial opusul a fost conceput pentru a fi interpretat de două clavecine). Considerat a fi cel mai italian dintre toate cele trei lucrări scrise de Bach pentru două clavecine, *Concertul nr. 1* a fost prezentat de cei doi pianști într-o versiune echilibrată și ancorată în tiparele stilului interpretativ baroc. Deși diferiți ca temperament, Cristian Niculescu, mai degrabă interiorizat și atent la rigoarea interpretării, și Zsuzsa Bálint, o muziciană cu trăiri mai extrovertite, au colaborat într-o concepție convergentă asupra lucrării bachiene, subliniind pe de o parte excepționala densitate armonică și polifonică a primei și ultimei mișcări, tipice barocului de sorginte germană, iar pe de alta, eleganța rafinată a melodiei părții mediane ce amintește de cantabilitatea specifică artei sonore italiene. Aceleași repere interpretative s-au regăsit și în *Concertul nr. 3 în do minor BWV 1062*, atât de faimos în varianta sa pentru două vioi și orchestră, dar destul de apreciat și în cea pentru două piane, prezentată în cadrul acestei serii de Cristian Niculescu și Zsuzsa Bálint. Cei doi, care s-au remarcat și prin tușul elegant, au evidențiat în versiunea lor atât arcurile liniilor melodice tipice stilului bachian, cât și țesătura contrapunctică a partiturii, totul realizându-se în cadrul dialogului dintre soliști, ce au dovedit o deosebită plăcere de a cânta împreună.

Fin și discret însoțitor al soliștilor în cele două lucrări bachiene, Olivier Robe a încheiat seara cu prezentarea viziunii sale interpretative asupra *Simfoniei nr. 5* de Franz Schubert. Alături de Orchestra de Cameră Radio, acesta a oferit o variantă elaborată și de un foarte bun nivel artistic a celei de-a cincea simfonii a lui Schubert, ce se constituie într-o reverență a unuia dintre primii compozitori romantici făcută în fața geniului lui W. A. Mozart. De altfel, Olivier Robe a subliniat alura mozartiană a primei și ultimei părți ale simfoniei, evidențiind seninătatea și cantabilitatea liniilor melodice, acestea fiind separate temporal de cele două mișcări interne (a doua și a treia) în care, așa cum a pus în evidență prin gestică și prin frazările alese și dirijorul francez, Schubert îl omagiază și pe Beethoven dar își afirmă și propriul stil simfonic pe care îl va definitiva în ultimele sale două lucrări scrise în acest gen.

Deși de multe ori interpreții și orchestrele preferă strălucirea și virtuozitatea dusă la limitele sale, de această dată dirijorul Olivier Robe, soliștii Zsuzsa Bálint și Cristian Niculescu și Orchestra de Cameră Radio ne-au oferit o seară muzicală aflată sub semnul echilibrului și al atenției acordate mai degrabă sublinierii spiritului muzicii pe care au interpretat-o.

Mădălin Alexandru STĂNESCU

Recitaluri camerale

Un concert cameral excepțional

Joi, 21 decembrie 2017, la Templul Coral din București, a avut loc sub sigla *Sărbătoarea Luminilor*, concertul **Trio-ului Sternin**, compus din instrumentiștii de mare valoare, Georgeta Iordache la vioară, Daria Tudor la pian și Andrei Ioniță la violoncel.

Programul a cuprins *Trio în sol minor* de Claude Debussy, *Trio nr. 2 în mi minor, op. 67* de Dimitri Șostakovici și *Cele patru anompuri la Buenos Aires* de Astor Piazzola.

Sub aceste auspicii, publicul numeros, în care s-au reliefat reprezentanți ai Federației comunităților evreiești din România, personalități politice ale Statului și personalități de prestigiu ale artei muzicale românești, în plan interpretativ, componistic și științific, a aplaudat și admirat acest recital desfășurat la un nivel al calității artistice rar de întâlnit pe scenele Filarmonicii sau ale Sălii Radio.

Georgeta Iordache s-a născut la București în 1994. Prima sa lecție de vioară a survenit când avea 6 ani, la Colegiul Național Dinu Lipatti din Capitală. Din 2010 va studia instrumentul la Liceul George Enescu. Activitatea sa concertistică a început în anul 2011, când a fost distinsă cu Premiul I la Concursul Garabet Avachian. Va urma apoi cursuri de măiestrie cu Ida Haendel, cu Adelina Oprean, cu Liviu Prunaru, cu Remus Azoitei, cu Emilian Pedicuță. În prezent este studentă la Hochschule für Music und Tanz din Köln, Germania. Activitatea sa concertistică este bogată, cu apariții solistice în țară și peste hotare. Participarea sa la concursuri naționale și internaționale a fost remarcată prin recunoașteri încununare în multe din cazuri cu Premii I.

foto: //bachel.ro

Natura expresivă a artei sale interpretative este situată la un nivel select de certă superioritate.

Daria Tudor s-a născut la 25 iulie 1997, la Ploiești. A început studiul pianului la vârsta de 4 ani, în orașul natal, pentru ca din 2007 să se pregătească sub supravegherea și în colaborare cu prof. Dimitrie Soreanu de la Universitatea Națională de Muzică din București. În anul 2015 va fi admisă prin examen la Universitat der Kunst din Berlin, Germania fiind primită la clasa prof. Pascal Devoyon și Rikako Murata. Paralel, a urmat și cursuri de muzică de cameră. A participat

la cursurile de măiestrie cu Pavel Geliov, Boris Petrușanski, Grigori Guzman, Andrei Gavrilov, Cristian Beldi. A susținut și apare frecvent în recitaluri și concerte, fiind apreciată în mod exemplar atât de specialiști, cât și de marele public. A fost invitată la Festivaluri muzicale internaționale, cum sunt Kissingersommer sau Mozartfest. Arta sa pianistică respiră prospețime într-o imagine perpetuă de frumuseți ale sunetului și de tinerețe teafără și înviorătoare.

Andrei Ioniță s-a născut în anul 1994. Acum ceva timp, a fost acceptat student la Universtat der Kunst din Berlin, la clasa prof. Jens Peter Mainz, după ce, la București, a studiat violoncelul cu prof. Ani Marie Paladi. Remarcarea extraordinarului său talent muzical și a surprinzătoarei sale agilități pe instrument, cât și afirmarea sa între marii maeștri concertiști internaționali a

fost și rămâne strălucitoare. Momentul marcat de primirea Medaliei de aur și a Premiul I la Concursul Internațional Ceaiikovski de la Moscova, în anul 2015. După această confirmare internațională el a fost imediat invitat de a concerta pe cele mai prestigioase scene muzicale în compania celor mai importante orchestre simfonice și a unor dirijori de celebritate mondială, pe această planetă numită Muzica. În

concursul de la Moscova Andrei Ioniță s-a ridicat nu numai la exigențele unei comisii extrem de profesionale în ceea ce privește performanța și performarea instrumentală, ci în mod cert, peste ceea ce muzicienii din comisie auziseră până la el. El este, în plan istoric, primul muzician român de până acum care a reputat atât de înalta recunoaștere ca laureat cu Premiului I la un Concurs Ceaikovski.

Cei trei soliști, cu intuițiile lor admirabile, cu eficiența lor artistică în măsură să ne covârșească și cu frumusețea lor de fi în muzică și pentru muzică, au dat fiecărei lucrări din program acel suport al capodoperei pe o bază aproape inamovibilă. În această lumină, totul a apărut necesar și esențial în interpretarea lor.

Trio în sol minor de Claude Debussy este o creație din adolescența compozitorului, o creație din care nu transpare nimic din capodoperele scrise de el în anii maturității. Ambianța sonoră este schumaniană și într-o anumită perspectivă cu un climat de salon muzical. Trio Sternin a arătat aici intensitatea sensibilităților lor în conturarea metaforelor componistice.

Trio nr. 2, în mi minor, op. 67, de Dimitri Șostakovici este o partitură de notorietate internațională. I-am admirat pe cei din Trio Sternin pentru elansarea lor nobilă în fluxul dramatic și emoțional specific acestui mare compozitor rus în ansamblul creației sale.

Cele patru anotimpuri la Buenos Aires de Astor Piazzola au fost foarte bine primite de publicul care i-a aplaudat îndelung. Sigur avem aici o evocare a imaginii sonore a Argentinei cu predilecția pentru tango și pentru bandoneon. Trio Sternin a revărsat energii pline de fervoare și de vivacitate cu toată plăcerea lor de a cânta.

Georgeta Iordache, Daria Tudor și Andrei Ioniță au fost elocvenți, reliefând un prodigios ton epic și pasaje impresionante prin vigoare.

Este aici momentul de a exprima prețuirea pentru organizatorii acestei superbe serii de muzică de cameră la Templul Coral din București și pentru sponsorii acestor tineri minunați cu instrumentele lor muzicale, **Fundația Sternin** și Compania daneză **Bang and Olufsen**, prin departamentul lor de la București.

Mircea ȘTEFĂNESCU

Celebrându-l pe Eminescu la Institutul Cultural Român

Miercuri 17 ianuarie, în eleganta și primitoarea sală a Institutului Cultural Român, și cu un public numeros și select format din personalități de elită în cultură și artă, directori ai unor importante televiziuni naționale și internaționale, eurodeputați și diplomați de vârf de la Ambasada Republicii Moldova la București, s-a desfășurat sub aura perenă a Poetului Național Mihai Eminescu și în contextul Zilei Culturii Naționale, o întâlnire cu compozitorul Eugen Doga de la Chișinău, și susținerea unor alocuțiuni atât despre artistul oaspete, cât și despre celebrarea Luceafărului poeziei românești. În rândul acestora am fost solicitat să vorbesc, și succint voi insera ideile mele spuse în fața acelei admirabile asistențe, iar în finalul acestei cronici voi transcrie integral cele două cronici muzicale semnate de Mihai Eminescu, în ziarul **Timpul** despre concertele lui Pablo de Sarasate la București în 1882.

Revenind la programul serii, am avut plăcerea de a-l asculta pe Eugen Doga într-un interesant și memorabil expozeu al convingerilor sale despre artă și despre muzică. Am

vizionat apoi timp de peste 40 de minute, fragmente de filme și emisiuni realizate de Televiziunea România Internațional și Televiziunea Moldova din Canada al căror subiecte au fost viața, creația și caracterul de mare spectaculozitate al acestui muzician în viața de concert și în admirația unui larg public de la Chișinău la București, de la Moscova la Sankt Petersburg, precum și în Europa, în Statele Unite și Canada, în săli mari și în fața a zeci și zeci de mii de ascultători.

Eugen Doga este compozitorul de natura trecerii tehnicii muzicii de film în care el s-a afirmat în stilul de **light classical**, în spațiul ideatic consacrat în sala de concert și în grădinile în aer liber, în pandant cu ceea ce știm în Vest despre concertele lui Andre Rieux.

Există un public aderent la acest tip de spectacol muzical cu o largă respirație și cu o colorație și mișcare scenică intensă și plină de vivacitate.

În acest înțeles, Eugen Doga este un compozitor renumit până acolo unde Vaticanul a definit unul dintre valsurile sale ca a patra partitură de valoare la nivel universal în secolul XX.

Muzica lui Eugen Doga, deși în genere este o poveste frumoasă spectaculară și sincretică, nu este cu nimic mai puțin elocventă pentru a mișca suflete și a înfiora inimi. Mai ales că

Eugen Doga

știm despre spații geografice și timpuri recente care sunt încărcate de emoții, acolo în aerul aspru al istoriei dintre Prut și Nistru și nu numai în Est.

În cuvântul pe l-am rostit, m-am referit mai întâi la complexitatea psihologică a artei compoziționale la Eugen Doga și despre capacitatea acestuia de a se fi definit ca un autentic eminescolog, prin realizarea baletului *Luceafărul* care a avut premiera la Teatrul Bolșoi de la Moscova și printr-o serie de alte creații, de mai mari sau mai mici dimensiuni, pe versuri de Mihai Eminescu.

Aici am revenit la Mihai Eminescu și am explicat asistenței conceptul de Poet național care i-a fost atribuit post mortem, prin lege. Eminescu a creat forma modernă, contemporană, performantă a limbii române pe care – prin generalizare – o vorbim astăzi. În timp, Titu Maiorescu scria tot în acest sens despre meritul Poetului. Mulți poeți, unii de mare celebritate în timpul lor, au pierit odată cu timpurile lor. Eminescu, însă, a mers și merge cu durată în atemporal a României, și poemele sale au resorturile intime de a se regenera permanent. Și acest efect se produce pentru fiecare generație a națiunii care îi descoperă tezaurul de gândire, sentiment și adevăr, fără a se ivi vreo edulcolare a acestora.

Despre Eminescu și muzică am evocat ce a spus Tudor Arghezi în 1957, când a fost invitat să se întâlnească cu elevii și profesorii de la Liceul de muzică nr.1, azi Colegiul național de muzică Dinu Lipatti din București.